

Jaarverslag 2017

vzw De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout
... koesteren het Turnhoutse Unesco werelderfgoed...

Begijnhof 56, 2300 Turnhout
Tel. en Fax: 014 - 42 12 48
Email: begijnhofmuseum@turnhout.be
Website: www.vriendenbegijnhof.be
Belg. Staatsblad: 31.05.2001. N9518
Ondernemingsnummer: 474.826.678

Onderhavig verslag geeft een overzicht van de werking van 2017 van de vzw De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout onder het voorzitterschap van Jef Van den Bergh.

Inhoud:

1. Beleidsstructuur: wijzigingen Raad van Bestuur (RvB), Algemene Vergadering (AV)
2. Leden van Kernbureau (KB), RvB en AV
3. Verslag van de Algemene Vergaderingen, de vergaderingen van de Raad van Bestuur, het Kernbureau en de Gidsenvergaderingen
4. Chronologisch overzicht van de voornaamste activiteiten.
5. Overzicht van de lopende en geplande projecten.
6. Overzicht van de sponsoring en aantal ereleden en donateurs

1. Beleidsstructuur : wijzigingen van RvB, AV, KB

1. Vergadering van de Algemene Vergadering (AV) van 20 maart 2017.

- Benoeming van Jef Vervloesem, Maria Wouters en Rob Koop als bestuurders en leden Kernbureau.
- Herbenoeming en verlenging van het mandaat in de raad van Bestuur : geen in 2017.

1.2. Vergadering van de Raad van Bestuur (RvB) van 20 maart 2017.

- Nieuw lid van de AV : Jef Vervloesem, Maria Wouters en Rob Koop.
- Vrijwillig ontslag van Jef Janssens uit de AV.
- Vrijwillig ontslag van van Frank Lescouhier en Wim Joos uit het Kernbureau.

2. Leden van Kernbureau, Raad van Bestuur en Algemene Vergadering (20 maart 2017)

2.1. Kernbureau

Croenen Mia, de Kok Harry (ondervoorzitter), Dufraing Marleen, Florizoone Jef, Gielis Marcel, Hofland Peter (Begijnhofmuseum), Koop Rob, Op de Beeck Herbert, Peeters Liesbet (secretaris), Peeters Marie-Paule, Rosseels Bert, Swerts Xavier (tot nov.2017), Theunissen Guido (Begijnhofkrant), Van den Berg Jef (voorzitter), Van Dingenen Willy (penningmeester), Van Ermengem Juliette, Van Gorp Johan (tot augustus 2017), Van Rooy Griet (OCMW), Vervloesem Jef, Wilder Sofie (Archief en Musea), Wouters Maria.

2.2. Raad van Bestuur

Croenen Mia, De Jongh Paul, de Kok Harry (ondervoorzitter), Deckx Herman, Driesen Josiane (afgevaardigde stad Turnhout), Dufraing Marleen, Florizoone Jef, Gielis Marcel, Joos Wim, Joosen Flor, Kempen Jos, Koop Rob, Lescouhier Frank, Op de Beeck Herbert, Op de Beeck Luc (OCMW), Peeters Liesbet(secretaris), Peeters Marie-Paule, Raskin Christian, Rosseels Bert, Swerts Xavier (tot nov.2017), Uytterhoeven Alfons, Vanden Bergh Jef (voorzitter), Van Dingenen Willy (penningmeester), Van Ermengem Juliette, Van Gorp Johan, Vervloesem Jef, Vos Eric, Willems Herman, Wouters Maria.

2.3. Algemene Vergadering

Biesmans Nico, Boone Jacques, Braet-Van den Brandt Su, Croenen Mia, De Jongh Paul, de Kok Harry (ondervoorzitter), Deckx Herman, Dickens Roger, Driesen Josiane (afgevaardigde stad Turnhout), Dufraing Marleen, Florizoone Jef, Geenen Jos, Gielis Marcel, Gladiné Pierre, Goossens Ludo, Horsten Frans, Joos Wim, Joosen Flor, Kempen Jos, Koop Rob, Lescouhier Frank, Leysen Annie, Nijs André, Op de Beeck Alex, Op de Beeck Herbert, Op de Beeck Ivo, Op de Beeck Luc (OCMW), Peeters Liesbet (secretaris), Peeters Marie-Paule, Pelckmans Staf, Proost Marcel, Raskin Christian, Rosseels Bert, Sartori Paolo, Stevens Fred, Stouthuysen Robert, Swerts Xavier, Uytterhoeven Alfons, Van Aubel Michel, Van den Bergh Jef (voorzitter), Van Den Nieuwenhuyzen Wim, Van der Celen Gilbert, Van Dingenen Willy (penningmeester), Van Dyck Luc, Van Ermengem Juliette, Van Gorp Johan, Van Nyen Mieke (+ juni 2017), Van Rooy Griet (OCMW), Vanden Bossche Hugo, Vervloesem Jef, Volders Robert, Vos Eric, Willems Herman, Wouters Maria.

3. Vergaderingen

3.1. Statutaire Algemene Vergaderingen.

3.1.1 Vergadering van de Statutaire Algemene vergadering van 20 maart 2017.

- Goedkeuring verslag van de gewone Algemene Vergadering van 1 maart 2016.
- Goedkeuring van het jaarverslag 2016.
- Goedkeuring jaarrekening 2016.
- Goedkeuring van de begroting 2017.
- Goedkeuring benoeming van Rob Koop, Jef Vervloesem en Maria Wouters als bestuurders en lid van het KB.

3.2. Vergaderingen van de Raad van Bestuur.

3.2.1. Vergadering van de Raad van Bestuur van 20 maart 2017.

- LedenVrienden van het Begijnhof van Turnhout :
  - o Goedkeuring als lid van de AV: Rob Koop, Jef Vervloesem en Maria Wouters.
  - o Het vrijwillig ontslag van Jef Janssens uit de AV wordt aanvaard. Het vrijwillig ontslag van Frank Lescouhier en Wim Joos uit het Kernbureau wordt aanvaard. Johan Van Gorp neemt ontslag als museumgids.
- Goedkeuring verslagen vergaderingen.
  - o Het verslag van het Kernbureau van 20 december 2016 wordt goedgekeurd.
  - o Het verslag van de RvB van 1 maart 2016 wordt goedgekeurd.
- Het jaarverslag 2016 wordt goedgekeurd.
- De rekeningen van 2016 worden goedgekeurd.
- Ledenwerving 2016 en toestand op 20 maart 2017
  - o Situatie op 31 december 2016 : 273 stortingen vanuit 260 adressen.
  - o Situatie op 20 maart 2017 : 182 stortingen waarvan 71 op Belfiusbank en 111 op de KBS.
- Begijnhofmuseum :
  - o Bezoekersaantal in 2016 : iets meer dan 5000.
  - o In 2016 werden volgende projecten gerealiseerd en/of opgestart , in samenwerking met Peter Hofland : Opstellen van een Kijkwijzer, aanpak lekken inkomhal, activiteit rond kruiden, bezoek aan het begijnhof van Kortrijk ifv. een toekomstige samenwerking tussen begijnhoven, opstellen van een beheersvisie voor het Begijnhofmuseum.
- Begijnhofkerk
  - o De kerkraden werden in 2016 gerestaureerd. De kerk is opnieuw toegankelijk sinds eind 2016.
  - o Projectrekening KBS en lopend project 'Altaren en reliekkasten H.Kruiskerk'. De Vrienden zullen de reliekkasten dit jaar laten restaureren.
- De Begijnhofkrant.
  - o Nummer 55 werd de voorbije dagen verstuurd naar leden, ereleden en sponsors.
- Allerlei.
  - o Werken aan de riolering en de wegenis op het begijnhof : toelichting.
  - o Opstellen inventaris van de boekencollectie van het begijnhof door Hugo Vanden Bossche in samenwerking met Bert Tops : project afgerond.
  - o Website : toevoeging nieuwe rubriek : Artikels en transcripties.
  - o Erfgoeddag zondag 23 april 2017 met als thema : Zorg. Twee rondleidingen worden voorzien.
  - o Nieuws uit Museumraad en Forum Cultuur.
  - o Processie en kaarsjes/kerstavond : gaan dit jaar niet door agv. de wegenwerken.
  - o Voordracht door Davidsfonds Turnhout : ' Gewijde maagden of gewaagde meiden' op 21 maart in Corpus Christianorum.

3.2.2. Vergadering van de Raad van Bestuur van 30 november 2017.

- Leden Vrienden van het Begijnhof van Turnhout :
  - o Vrijwillig ontslag van Xavier Swerts uit het KB en de RvB.
  - o Vrijwillig ontslag van Johan Van Gorp uit het KB.
- Goedkeuring verslag Raad van Bestuur dd. 20 maart 2017.
- Toelichting door Cor Vanistendael : Subsidiemogelijkheden in functie van de viering '20 jaar Unesco Werelderfgoed 2018' en samenwerking met de andere begijnhoven.
- Viering 20 jarige erkenning (dd 1998) begijnhoven als Unesco Werelderfgoed
  - o Initiatieven : Overzicht van de voorgestelde initiatieven en opstelling mogelijke planning.
  - o Voorstel Sofie Wilder : aannemen van een tijdelijke coördinator door Archief& Musea.
- Begijnhofmuseum :
  - o Kijkwijzer. Vertaling en publicatie in het Engels, Frans en Duits is lopende.
  - o Lekken inkom gestopt sinds september, na bijkomende herstellingen.

- Wegenwerken op het hof :zonder oponthoud zouden deze klaar moeten zijn april 2018.
- Aanpassingen in het museum. Peter plant een vernieuwing van teksten en begijnenfoto's.
- Interviewproject : interview Johan van Gorp in samenwerking met Jan Verheyen.
- Collega educatie:Nelle De Beuckeleer werd voor de drie musea als halftijdse medewerker aangenomen.
- Gidsenwerking : Geen vragen op opmerkingen.
- Varia :
  - Stand van zaken Belfius en KBS.
  - Ledenwerving : toestand op 30 november : 222 stortingen waarvan 88 op rek. Belfius (ereleden) en 134 op rekening KBS (sponsors). In totaal ontvangen iets meer dan 400 mensen de Begijnhofkrant. De oplage is verlaagd van 500 naar 450.
  - Verlenging projectrekening Koning Boudewijnstichting : werd goedgekeurd engeldt tot eind 2018. Hiermee zullen de restauratiekosten van de reliekschrijnen worden betaald.
  - Halfjaarlijks verslag werd verstuurd naar alle leden van de AV.
  - Internationaal wetenschappelijk congres Breda op 23 augustus :
De teksten van de referaten zijn te lezen op: <http://www.begijnhofbreda.nl/internationaal-wetenschappelijk-congres/> onder de hoofding Jubileum 2017. De vertaling naar het Nederlands (of het Frans of het Duits) is te vinden onder 'Beschikbare vertalingen van de referaten'.
  - De scriptie van mevr. José Huijberts uit Amsterdam, over het concilie van Vienne is te lezen op de website van de Vrienden.
  - Website: Het grondplan van het begijnhof, alsook meerdere teksten werden toegevoegd.
  - Stadsarchief. De foto's, aanwezig in het Begijnhofmuseum, werden door Mia en Johan geïnventariseerd.
  - Reliekschrijnen. ChromArt heeft op 3 oktober de reliekschrijnen opgehaald. Het einde van de restauratie wordt verwacht lente 2019.
  - Begijnhofkrant :
Hugo Vanden Bossche gaf zijn ontslag als hoofdredacteur van de Begijnhofkrant.
Paul Koop heeft aanvaard om samen met Guido Theunissen en Jef VdB. de redactie te doen.
  - Aankoop Breviarium Romanum, eigendom van Maria Bernarda Mutsaerts, door Archief & Musea.
  - Infoborden op het begijnhof zullen waar nodig worden aangepast en een uniform uitzicht krijgen.
  - Museumraad : Sofie Wilder licht het ontwerp beleidsplan (visie en missie 2018-2023) toe. Op 18 december wordt het ontwerp aan de gemeenteraad voorgelegd ter goedkeuring.
- Rondvraag
  - Jef Fl. : In het nieuwe boek 'Kantje moord' van schrijfster Hilde E.Gerardspeelt het Turnhoutse begijnhof een centrale rol.
  - Jef Vervl. : verslag van zijn bezoek aan de tentoonstelling '*Chrétiens d'Orient. Deux mille ans d'histoire*' te Parijs.
  - Peter : verslag van museum PARCUM in de abdij van Park in Heverlee.

3.3. Vergaderingen Kernbureau

3.3.1. Kernbureau van 13 juni 2017.

- Begijnhofmuseum
  - Werken aan het dak van de inkomhal : beëindigd.
  - Beheersvisie Begijnhofmuseum : door Peter Hofland toegelicht en voorgelegd voor het College van Burgemeester en Schepenen.
  - Actualisering museum : voorstel tot het aanschaffen van een touchscreen voor het toegankelijk maken van bijkomende informatie en afbeeldingen.
- Wegenwerken : toelichting bij het verdere verloop en het uitwerken van een bewegwijzering.
- Gidsenwerking
- Evaluatie concert zondag 14 mei : muzikaal zeer mooi; financieel verlieslatend.
- Toewijzing van de conservatiewerken voor de reliekkasten in de H.Kruiskerk aan ChromArt.
- De Kijkwijzer : vertaald in het, Frans, Engels en het Duits.
- Website : uitgebreide aanvullingen werden gedaan.
- Begijnhofkrant
  - De krant wordt verstuurd naar 406 adressen.
  - Nummer 56 wordt de voorbije dagen verstuurd naar leden, ereleden en sponsors.
  - Toelichting bij de studie over de pelgrimsbrief, horend bij de maquette H.Graf in het museum.
- Ledenwerving: op 13 juni waren er 219 betalingen waarvan 90 op de Belfiusrekening en 129 op de KBS.
- Tijdelijke tentoonstellingen : Merklappen, gepland voor 2018.
- Museumraad : verslag.

3.3.2. Kernbureau van 7 september 2017.

- Leden : Johan Van Gorp neemt ontslag als lid van het Kernbureau.
- Goedkeuring verslag Kernbureau van 13 juni 2017.
- Begijnhofmuseum :
  - o Peter : Kijkwijzer : Engelstalige versie is klaar en gedrukt, Franstalige en Duitstalige versie is klaar.
  - o Jef V.d.B. : verslag van het bezoek van prof. Jörg Ulrich (professor kerkgeschiedenis aan de Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg te Halle) met 4 studenten aan het begijnhof, op 2 september 2017.
  - o De beheersvisie van het Begijnhofmuseum werd goedgekeurd door het Schepencollege.
  - o Het Kernbureau stemt in met de aanschaf van een mini beamer door De Vrienden.
  - o Opnieuw kleine lekken in de hal. Veranderingen aanbrengen aan de metalen dakconstructie wordt geweigerd door Monumenten en Landschappen.
  - o Wegenwerken. Momenteel verloopt alles volgens schema. De processie van 17 september zal plaatsvinden in de H.Kruiskerk. Geen kaarsjes op kerstavond wegens de werken.
- Gidsenwerking : Best hebben de gidsen een telefoon bij: de plaats v. afspraak kan snel veranderen dr de werken.
- Varia.
  - o Congres Breda 23 augustus 2017 met 7 vertegenwoordigers van het Turnhoutse begijnhof. Er werden meerdere contacten gelegd. Het begijnhof van Breda stelt zich kandidaat als internationaal secretariaat voor de nieuw opgerichte begijnhoven.
  - o Viering 20 jarige erkenning begijnhoven Unesco Werelderfgoed in 2018. Voorstel tot oprichting van een werkgroep. Een aantal suggesties : tentoonstelling merklappen; voordracht tijdens de Nacht van de Geschiedenis rond mystiek en spiritualiteit van de begijnen met hieraan gekoppeld een tentoonstelling rond spiritualiteit; schilderijtentoonstelling “Woorden en daden Jezus, 33 highlights” door kunstenaar J.J. Michnia; evocatie met begijnenliedekens, lofdichten, gedichten...
  - o Website : werd aangevuld met een grondplan van het begijnhof, meerdere artikels, de inventaris van de boekencollectie, info i.v.m. het museum en de Kijkwijzer (N,E).
  - o Restauratie reliekschrijnen : ChromArt komt in september de reliekschrijnen ophalen.
  - o Mia en Johan inventariseren de foto's. Bart Sas werkt aan de samenvattende lijst. De overdrachtsregeling wordt opgesteld en ondertekend door stadsarchief en de Vrienden.
  - o Kaart Jeruzalem : Rob Koop maakte een verbeterde afdruk van de kaart.
  - o Begijnhofkrant :
Paul Koop zal in de toekomst meewerken aan de redactie van de Begijnhofkrant.
Indien het 'Object van de maand' zich bevindt in het begijnhofmuseum kan dit opgenomen worden in de Begijnhofkrant.
  - o Bordjes en info allerlei : Aanpassingen volgen na de wegenwerken.
  - o Halfjaarlijks verslag : werd opgemaakt door Liesbet.
  - o Concert 14 mei : er werden geen 103 tickets verkocht door Toerisme & Uit, maar slechts 23 tickets.
- Agenda.
  - o H. Kruisprocessie : zondag 17 september in de H.Kruiskerk, na de Hoogmis van 09u30.
  - o Het bezoek uit Kortrijk, gepland op maandag 25 september wordt uitgesteld.
  - o Woensdag 27 september : workshop kruidenleer in samenwerking met Dinamo.
- Rondvraag :
  - o Jef V.d.B. bezocht Diest en Kortrijk i.f.v. hun archieven.
  - o Er kunnen dit jaar geen kinderen meegaan in de processie.
  - o Het Koninklijk H.Kruiskerk Begijnhofkoor viert in 2018 hun 70-jarig jubileum.

4. Overzicht van de voornaamste activiteiten.

- 4.1. Vertalen van De Kijkwijzer in het Frans, het Engels, het Duits.
- 4.2. Aanvullen en uitwerken van de website www.vriendenbegijnhof.be.
- 4.3. Kleinschalige tijdelijke tentoonstelling rond het ziecentridium.
- 4.4. Lenteconcert op 14 mei met het Spiegel Strijkkwartet.
- 4.5. Publiceren van Begijnhofkranten 55, 56, 57 en 58.

5. Overzicht van de lopende en de geplande projecten

- 5.1. Conservatie van twee reliekkasten in de H. Kruiskerk.
- 5.2. Voorbereiding van toekomstige tentoonstellingen in het begijnhofmuseum, in samenspraak met de dienst Archief en Musea Turnhout.
- 5.3. Website : www.vriendenbegijnhof.be : permanente bijwerking en aanvulling.

5.4. Begijnhofkrant(zie ook: <http://www.vriendenbegijnhof.be/begijnhofkrant/inhoud/>)

- nr. 55 :
  - o Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof van Turnhout(deel 1) / Hugo Vanden Bossche
  - o Overlijden van Johannes de Vaken, pastoor van het begijnhof in Lier / Jef Van den Bergh
  - o Een stad voor vrouwen. Begijnen en begijnhoven in vroegmodern Europa / Prof. Tine De Moor
  - o Turnhout van A tot Z. Nieuwe stedelijke biografie van de hoofdstad van de Kempen / Guido Theunissen
  - o Begijnhof / Lode Lichte
  - o Bronzen vijzel in het Begijnhofmuseum van Turnhout / Charlotte Beeckman
  - o Titelblad van het boek 'Thalamus Sponsi. t' Bruydegoms Beddeken' / Hugo Vanden Bossche
- nr. 56 :
  - o Pelgrimsbrief van Johannes Steen uit Leiden, 26 juli 1684 / Jef Van den Bergh
  - o Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout (deel 2) / Hugo Vanden Bossche
  - o De schilderijen in de Heilig Kruiskerk van Turnhout. Conservatiebehandeling behoedt doeken van ondergang / Marie-Paule Peeters en Katrien Van den Bosch
  - o De moderne begijn gebruikt een website ! / Jef Van den Bergh
- Nr. 57 :
  - o Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout (deel 3) / Hugo Vanden Bossche
  - o Honderd jaar geleden: 'Juffrouw Symporosa, begijntjen' / Robert baron Stouthuysen
  - o Die Zisterzienster. Das Europa der Klöster / Paul Marchal
  - o Lenteconcert 2017. Spiegel String Quartet : Muziek, spiegel van de ziel ... / Jeannine Corthals
  - o Geertrui Van Oosten (Voorburg, ca 1320 – Delft, 6-1-1358). Nederlandse heilige en patrones van Delft / Guido Theunissen
  - o Het Koninklijk Heilig Kruis Begijnhofkoor van Turnhout. Archief overgedragen aan stadsarchief / Herbert Op de Beeck
  - o Kruis met relikwie in de H.Kruiskerk / Hugo Vanden Bossche
- Nr. 58 :
  - o Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout (deel 4) / Hugo Vanden Bossche
  - o Waren er begijnen in middeleeuws Engeland? / Hugo Vanden Bossche
  - o De infirmerie van het Liers begijnhof van 1300 tot 1583 en veertig dagen aflat / Jef Van den Bergh
  - o Februari 1245 : Gravin van Vlaanderen en Henegouwen schenkt jaarrente aan Kortrijkse Begijnen / Jef Van den Bergh
  - o Het begijnhof van Breda : gebouwen vol geschiedenis. Laatste in reeks van vijf boeken over 750-jarig begijnhof / Jef Florizoone
  - o Werken op het begijnhof : een 'onverwachte' vondst / Hugo Vanden Bossche

6. Overzicht van de sponsoring en aantal ereleden en donateurs

In 2017 ontvingen De Vrienden van het Begijnhof 226 betalingen :

- Ereleden : 95 stortingen gedaan op de rekening van Belfius;
- Sponsors : 131 stortingen gedaan op de rekening van de Koning Boudewijnstichting

Jef Van den Bergh
Voorzitter

Peeters Liesbet
secretaris